

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Endo-Frost

Data aktualizacji: 20.02.2018

Wydrukowano dnia: 20.02.2018

Strona 1 z 8

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja spółki/przedsiębiorstwa**1.1. Identyfikator produktu**

Endo-Frost

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane**Zastosowanie substancji/mieszaniny**

wyłącznie do zastosowania stomatologicznego

Zastosowania, których się nie zaleca

Nie istnieją żadne informacje.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Nazwa firmy: COLTENE/Whaledent GmbH & Co. KG
Ulica: Raiffeisenstraße 30
Miejscowość: D-89129 Langenau
Telefon: +49 (7345) 805 0
Telefaks: +49 (7345) 805 201
e-mail: info.de@coltene.com
Internet: www.coltene.com

1.4. Numer telefonu alarmowego:

+49 (0) 6132-84463 GBK GmbH Global Regulatory Compliance (24 h)

Informacja uzupełniająca

Aerosol

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń**2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny****Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008**

Kategorie zagrożenia:

Wyrób aerosolowy: Aerosol 1

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

Skrajnie łatwopalny aerosol.

Pojemnik pod ciśnieniem: Ogrzanie grozi wybuchem.

2.2. Elementy oznakowania**Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008****Hasło ostrzegawcze:** Niebezpieczeństwo**Piktogram:****Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia**

H222 Skrajnie łatwopalny aerosol.
H229 Pojemnik pod ciśnieniem: Ogrzanie grozi wybuchem.

Zwroty wskazujące środki ostrożności

P102 Chronić przed dziećmi.
P210 Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.
P211 Nie rozpylać nad otwartym ogniem lub innym źródłem zapłonu.
P251 Nie przekłuwać ani nie spalać, nawet po zużyciu.
P410+P412 Chronić przed światłem słonecznym. Nie wystawiać na działanie temperatury przekraczającej 50 °C/122 °F.

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Endo-Frost

Data aktualizacji: 20.02.2018

Wydrukowano dnia: 20.02.2018

Strona 2 z 8

P501

Gospodarka odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2.3. Inne zagrożenia

Ostrożnie! Pojemnik znajduje się pod ciśnieniem. Pojemnik znajduje się pod ciśnieniem. Chronić przed promieniami słonecznymi i temperaturą powyżej 50 °C. Również po użyciu nie otwierać gwałtownie lub spalać. Nie spryskiwać żarzących się przedmiotów i płomienia. Przechowywać z dala od źródeł zapłonu - nie palić tytoniu. Przechowywać z dala od dzieci.

Składniki w tym preparacie nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania jako substancji PBT lub vPvB.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach**3.2. Mieszanki****Składniki niebezpieczne**

Nr CAS	Nazwa chemiczna			Ilość
	Nr WE	Nr Index	Nr REACH	
	Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 [CLP]			
106-97-8	butan			30-50 %
	203-448-7	601-004-00-0		
	Flam. Gas 1; H220			
74-98-6	propan			30-50 %
	200-827-9	601-003-00-5		
	Flam. Gas 1; H220			
75-28-5	izobutan			10-20 %
	200-857-2	601-004-00-0		
	Flam. Gas 1; H220			

Wydźwięk zdań H i EUH: patrz sekcja 16.

Informacja uzupełniająca

Pojemnik znajduje się pod ciśnieniem. Chronić przed promieniami słonecznymi i temperaturą powyżej 50 °C.

Również po użyciu nie otwierać gwałtownie lub spalać.

Nie spryskiwać żarzących się przedmiotów i płomienia. Przechowywać z dala od źródeł zapłonu - nie palić tytoniu. Przechowywać z dala od dzieci.

Składniki w tym preparacie nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania jako substancji PBT lub vPvB.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy**4.1. Opis środków pierwszej pomocy****W przypadku wdychania**

Należy zadbać o należyłą wentylację.

W przypadku złego samopoczucia zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

W przypadku kontaktu ze skórą

Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością wody i mydło.

W przypadku kontaktu z oczami

W przypadku kontaktu z oczami natychmiast przemyć je przez około 10 do 15 minut pod bieżącą wodą nie zamykając powiek. Następnie udać się do okulisty.

W przypadku połknięcia

W przypadku złego samopoczucia zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Nie istnieją żadne informacje.

Endo-Frost

Data aktualizacji: 20.02.2018

Wydrukowano dnia: 20.02.2018

Strona 3 z 8

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Nie istnieją żadne informacje.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru**5.1. Środki gaśnicze****Odpowiednie środki gaśnicze**Dwutlenek węgla (CO₂). Suche środki gaśnicze. Piasek.**Niewłaściwe środki gaśnicze**

Woda.

Pełny strumień wody.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Skrajnie łatwopalny aerozol.

Ostrożnie! Pojemnik znajduje się pod ciśnieniem.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

W razie pożaru: Stosować niezależny sprzęt do ochrony dróg oddechowych.

Odzież ochronna.

Informacja uzupełniająca

Środki gaśnicze należy dostosować do otoczenia.

Zanieczyszczoną wodę zbierać osobno. Nie powinna się ona dostać do kanalizacji lub zbiorników wodnych.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**6.1. Indywidualne środki ostrożności, sprzęt ochronny i procedury w sytuacjach awaryjnych**

Usunąć źródła zapłonu. Przewietrzyć dotknięte problemem pomieszczenie. Zaprowadzić ludzi w bezpieczne miejsce.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie powinna się ona dostać do kanalizacji lub zbiorników wodnych.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Nie splukiwać wodą. Należy zadbać o należyłą wentylację.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie**7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania****Wskazówki odnośnie bezpiecznego obchodzenia się z substancją**

Tylko do użytku zawodowego Chronić przed dziećmi.

Należy stosować się do zaleceń.

Wskazówki na wypadek pożaru i wybuchu

Nie spryskiwać żarzących się przedmiotów ani płomienia.

Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu.

Informacja uzupełniająca

Pojemnik znajduje się pod ciśnieniem. Chronić przed promieniami słonecznymi i temperaturą powyżej 50 °C.

Również po użyciu nie otwierać gwałtownie lub spalać.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności**Inne informacje o warunkach przechowywania**

Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w chłodnym miejscu.

Chronić przed światłem słonecznym. Nie wystawiać na działanie temperatury przekraczającej 50°C/122°F.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Nie istnieją żadne informacje.

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Endo-Frost

Data aktualizacji: 20.02.2018

Wydrukowano dnia: 20.02.2018

Strona 4 z 8

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej**8.1. Parametry dotyczące kontroli****Parametry kontrolne**

Nr CAS	Nazwa chemiczna	mg/m ³	wł./cm ³	Kategoria
106-97-8	Butan	1900		NDS (8 h)
		3000		NDSch (15 min)
74-98-6	Propan	1800		NDS (8 h)
		-		NDSch (15 min)

8.2. Kontrola narażenia**Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny**

Nie jeść i nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania produktu.

Ochrona oczu lub twarzy

Szczelne okulary ochronne.

Ochrona rąk

Nosić odpowiednie rękawice ochronne.

Ochrona skóry

Fartuch laboratoryjny.

Ochrona dróg oddechowych

Należy zadbać o należyłą wentylację.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne**9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**

Stan fizyczny: ciekły/ stan gazowy

Kolor: bezbarwny

Metoda testu

pH: nie dotyczy

Zmiana stanu

Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia: nie dotyczy

Temperatura zapłonu: -97 °C

Właściwości wybuchowe

Podczas stosowania mogą powstawać łatwopalne lub wybuchowe mieszaniny par z powietrzem.

Granice wybuchowości - dolna: 1.5 obj. %

Granice wybuchowości - górna: 10.9 obj. %

Samozapalność: 365 °C

Prężność par: 5000 hPa
(przy 20 °C)Gęstość względna (przy 20 °C): 0.55 g/cm³

Rozpuszczalność w wodzie: Nie ma potrzeby przeprowadzania badań, ponieważ wiadomo, że substancja nie rozpuszcza się w wodzie. /Nie mieszalny

Zawartość rozpuszczalnika: 100%

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Endo-Frost

Data aktualizacji: 20.02.2018

Wydrukowano dnia: 20.02.2018

Strona 5 z 8

9.2. Inne informacje

Zawartość lotnych organicznych związków (LZO) w procentach wagi: 100%

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność**10.2. Stabilność chemiczna**

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

10.4. Warunki, których należy unikać

gorąco.

10.5. Materiały niezgodne

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Informacje uzupełniające

Odgrzanie prowadzi do wzrostu ciśnienia i niebezpieczeństwa rozerwania.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych****Toksyczność ostra**

Nr CAS	Nazwa chemiczna				
	Droga narażenia	Dawka	Gatunek	Źródło	Metoda
106-97-8	butan				
	droga oddechowa (4 h) gaz	LC50	658 ppm	Szczur	GESTIS

Działanie drażniące i żrące

Zaszeregowanie: nie podrażniający.

Zaszeregowanie odnośnie wytycznej 67/548/EWG ew. 1999/45/WE: nie podrażniający.

Działanie uczulające

Zaszeregowanie: Nie wywołuje uczuleń.

Zaszeregowanie odnośnie wytycznej 67/548/EWG ew. 1999/45/WE: Nie wywołuje uczuleń.

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe

-----

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzane

-----

Informacja uzupełniająca

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne**12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu**

12.3. Zdolność do bioakumulacji

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Endo-Frost

Data aktualizacji: 20.02.2018

Wydrukowano dnia: 20.02.2018

Strona 6 z 8

Współczynnik podziału n-oktanol/woda

Nr CAS	Nazwa chemiczna	Log Pow
106-97-8	butan	2,89
74-98-6	propan	2,36
75-28-5	izobutan	2,8

12.4. Mobilność w glebie

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

nie dotyczy

Informacja uzupełniająca

Według kryteriów zaszeregowania Wspólnoty Europejskiej i oznaczenia "niebezpieczny dla środowiska" (93/21/EWG) produkt ten/substancje ta należy uważać za niebezpieczną dla środowiska.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami**13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów****Zalecenia**

Gospodarka odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Kod odpadów - pozostałości po produkcji / niewykorzystany produkt

150110 ODPADY OPAKOWANIOWE, SORBENTÓW, TKANIN DO WYCIERANIA, MATERIAŁÓW FILTRACYJNYCH I ODZIEŻY OCHRONNEJ NIEUJĘTE GDZIE INDZIEJ; odpady opakowaniowe (włączając w to oddzielnie gromadzone komunalne odpady opakowaniowe); opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub zanieczyszczone takimi substancjami
Niebezpieczny odpad.

Kod odpadów - zanieczyszczone opakowanie

150104 ODPADY OPAKOWANIOWE, SORBENTÓW, TKANIN DO WYCIERANIA, MATERIAŁÓW FILTRACYJNYCH I ODZIEŻY OCHRONNEJ NIEUJĘTE GDZIE INDZIEJ; odpady opakowaniowe (włączając w to oddzielnie gromadzone komunalne odpady opakowaniowe); opakowania z metali

Usuwanie zanieczyszczonych opakowań i zalecane środki czyszczące

Gospodarka odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu**Transport lądowy (ADR/RID)**

14.1. Numer UN (numer ONZ):	UN 1950
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN:	AEROZOLE
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:	2
14.4. Grupa opakowaniowa:	-
Etykiety:	2.1
Kod klasyfikacji:	5F
Postanowienia specjalne:	190 327 344 625
Ilość ograniczona (LQ):	1 L (LQ2)
Udostępniona ilość:	E0
Kategorie transportu:	2
Kod ograniczeń przejazdu przez tunele:	D

Inne istotne informacje (Transport lądowy)

Szczególne zalecenia: 190 - 327 - 344 -625

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Endo-Frost

Data aktualizacji: 20.02.2018

Wydrukowano dnia: 20.02.2018

Strona 7 z 8

E0

Kategorie transportu: 2

Transport morski (IMDG)

14.1. Numer UN (numer ONZ):	UN 1950
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN:	AEROSOLS
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:	2.1
14.4. Grupa opakowaniowa:	-
Etykiety:	2.1
Marine pollutant:	NO
Postanowienia specjalne:	63-190-277-327-344-959
Ilość ograniczona (LQ):	1 L
Udostępniona ilość:	E0
EmS:	F-D, S-U

Inne istotne informacje (Transport morski)

E0

Flash Point -97° C

Transport lotniczy (ICAO-TI/IATA-DGR)

14.1. Numer UN (numer ONZ):	UN 1950
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN:	AEROSOLS, flammable
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:	2.1
14.4. Grupa opakowaniowa:	-
Etykiety:	2.1
Postanowienia specjalne:	A145 - A167 - A802
Ilość ograniczona (LQ) (transp.lotniczy pasażerski):	30 kg G
Passenger LQ:	Y203
Udostępniona ilość:	E0
IATA-Instrukcja pakowania (transp.lotniczy pasażerski):	Y203 (LQ)
IATA-Maksymalna ilość (transp.lotniczy pasażerski):	75 kg
IATA-Instrukcja pakowania (transp.lotniczy towarowy):	203
IATA-Maksymalna ilość (transp.lotniczy towarowy):	150 kg

Inne istotne informacje (Transport lotniczy)

E0

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

nie dotyczy

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych**15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny****Informacje dotyczące przepisów UE**

Ograniczenia użycia (REACH, załączniku XVII):

Wpis 28: butan; izobutan

Przepisy narodowe

Informacja uzupełniająca

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Endo-Frost

Data aktualizacji: 20.02.2018

Wydrukowano dnia: 20.02.2018

Strona 8 z 8

VOC (CH) : 0.111 kg/Unit

SEKCJA 16: Inne informacje**Skróty i akronimy**

Transport lądowy (ADR/RID)
Transport morski (IMDG)
Transport lotniczy (ICAO-TI / IATA-DGR)

Wydźwięk zdań H i EUH (Numer i pełny opis)

H220 Skrajnie łatwopalny gaz.
H222 Skrajnie łatwopalny aerozol.
H229 Pojemnik pod ciśnieniem: Ogrzanie grozi wybuchem.

Informacja uzupełniająca

Informacje podane w tej karcie charakterystyki odpowiadają naszej najlepszej wiedzy w momencie oddawania do druku. Informacje powinny dawać punkty odniesienia do bezpiecznego obchodzenia się zawartego w tym arkuszu o zachowaniu środków ostrożności produktu w przypadku jego magazynowania, obrabiania, transportu i usunięcia. Danych nie należy przenosić na inne produkty.

(Informacje dotyczące niebezpiecznych składników zostały zaczerpnięte z aktualnie obowiązujących kart charakterystyk dostarczonych przez poddostawców.)